

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:346

av Helén Pettersson i Umeå (S)

Invasiva arter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att underlätta för kameraövervakning i kampen mot invasiva arter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör prioritera och se över möjligheten att fortsätta arbeta med åtgärder för att förhindra utbredningen av mårhund och andra invasiva arter i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mårhundsetablering ger stora, negativa effekter på ekosystemet och den biologiska mångfalden. Bestånd av grodor, markhäckande vadare och kustfåglar riskerar att minska kraftigt eller helt utplånas. Dessutom leder mårhundsetablering till kraftigt ökad risk för smittspridning av sjukdomar som rabies och dvärgbandmask, vilka kan överföras till oss människor.

Idag lägger samhället enorma pengar på att återskapa våtmarker. De satsningarna är fullständigt bortkastade om mårhund och tvättbjörnar börjar patrullera runt där. Om vi får in dvärgbandmask kan vi till exempel inte längre äta bär direkt plockade från marken utan att riskera att bli sjuka. Vi kan heller inte äta sallad och andra grönsaker odlade utanför växthus. På 1980-talet inträffade ett stort rabiesutbrott i Finland som mårhund var en starkt bidragande orsak till.

Det nordiska samarbetet Mårhundprojektet, i vilket bland annat Jägareförbundet ingår, avslutas under 2015. Men det är viktigt att arbetet mot invasiva arter inte avstannar.

Mårdhundsprojektet har sedan 2010 drivits i ett samarbete mellan Sverige, Finland, Danmark och Norge med EU:s finansieringsprogram för miljöprojekt, Life plus. Projektet syftar till att stoppa denna invasiva art som hotar ekosystem, livsmiljöer och arter. Mårdhundsprojektet medfinansieras av svenska Naturvårdsverket, Direktoratet för Naturförvaltning i Norge tillsammans med Jägareförbundet, Viltcentralen i Finland, Naturstyrelsen i Danmark och Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

Projektet avslutas nu i Sverige, men flera av det involverade länderna vill nu utöka projektet. Det skulle då även innefatta Tyskland och ett försök att stoppa tvättbjörnens utbredning. Tvättbjörnen har blivit allt vanligare i Tyskland och tvättbjörnar har vid flera tillfällen upptäckts även i Danmark samt nu senast även i Sverige. Erfarenheter från hela världen visar att det är mest kostnadseffektivt att arbeta proaktivt med invasiva arter. Om arbetet med bekämpningen inleds när arten redan fått fäste kommer det att kosta oändligt mycket mer och arbetet att få bort arten från faunan blir i det närmaste omöjligt.

Viltkameror är ett nödvändigt hjälpmedel i kampen mot invasiva arter, men här är regelverket krångligt och behöver förtydligas. Den första frågan som måste besvaras är om lagen om allmän kameraövervakning är tillämplig. Denna lag kräver tillstånd för att ha övervakningskameror på platser dit allmänheten har tillträde. Men om det innebär att lagen är tillämplig i skogen eller på en åtelplats är oklart.

Svenska Jägareförbundet med flera har för ett drygt år sedan gett in en hemställan till regeringen om att undanta åtelkameror från tillståndskravet, men ännu har inget hänt. Bäst är därför att söka tillstånd, men tyvärr skiljer sig bedömningarna på åtelkameror mellan länsstyrelserna och därför krävs det tydligare riktlinjer för att kunna underlätta arbetet med bland annat invasiva arter.

Regeringen bör prioritera och se över möjligheten att fortsätta arbeta med åtgärder för att förhindra utbredningen av mårdhunden och andra invasiva arter i Sverige.

Helén Pettersson i Umeå (S)